

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt IX. Non propterea nuptias damnari, quia libido vituperetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

esset ætatis beneficio liberatus. Quo igitur & sapientes carere cupiunt, & senes liberatos se esse lætantur, id puto malum non in Paradiso collocandum, neque diuino operi atque institutioni tribuendum esse; verùm ad inobedientię potiùs iustissimam pœnam pertinere. Sed homo intelligens & acutus Iulianus, propterea iustam esse dicebat oportere libidinem, & laudis præconio prædicandam, si eum qui Deo non obediuit, hæc frenandæ libidinis rebellio puniuisset. Cui respondens Augustinus, Si prudenter hîc saperes, inquit, profectò esse iniquitatem videres, qua pars inferior hominis repugnat superiori atque meliori: & tamen iustè iniquum suæ carnis punitum iniquitate, sicut est rex iniquus maligni spiritus iniquitate punitus.

*Lib. 1. contra
Iulian. cap. 3.*

CAPVT IX.

Non propterea nuptias damnari, quia libido vituperetur.

CÆTERVM cùm hæc de libidinis malo dicimus, nuptias fortassis damnare videmur; sed iis qui nesciunt adhærentia rebus vitia ab ipsis rerum naturis discernere: velut si reficiendi corporis gratia cibum sumere, propterea existimaretur improbari, quòd vitioso gulæ motu plerunque à comedentibus peccari videretur. Vt enim huic officio sustentandis corporibus necessario nimium sæpe crapula vicina est; nec tamen damnatur proprij corporis quæ edendo fit bibendoq. refectio; quia aliud est quod auctor naturæ Deus instituit, aliud quod nostro vitio in rem bene sapienterque institutam, irrepfit: ita generandi officium, quo non singulis corporibus sustentandis, sed generi conseruando propagandoque consulitur, non propterea damnari censendū est, quòd illa quæ huic post lapsum adhæsit libido damnetur. Namque & hîc aliud est quod ad procreandam prolem sapientissimè Deus instituit; aliud quod per inobedientiam primorum pa-

K s rentum

rentum inuasit, diuinumque maculauit opus. Neque enim & angelicam in dæmonibus spiritualemque naturam damnari quisquam putat qui bona mente præditus sit, propterea quod ita vitii deprauata dicatur, ut se iam non possit ad iustitiæ conuertere sanitatem. Bonas igitur esse nuptias modis omnibus asserimus, sed iis in bonis, quæ propria sunt nuptiarum. Atque in illis quod fecit Deus ita laudamus; ut tamen quod in eas homo transmisit, vituperemus. Nuptiarum autem propria sunt tria hæc, generandi ordinatio, fides pudicitia, connubij sacramentum. quorū vnumquodque diuinis literis comprobatum commendatumque reperitur. Namque propter ordinationem generandi scriptum est: Volo iuniores nubere, filios procreare, matres familias esse. propter fidem pudicitia: Vxor nō habet potestatem corporis sui, sed vir: similiter & vir non habet potestatem corporis sui, sed mulier. Propter Coniugij sacramentum illud est in Euangelio, Quod Deus coniunxit homo non separet. Propter hæc igitur omnia sunt (quemadmodum Apostolus ait) Nuptiæ honorabiles in omnibus, & thorus immaculatus. ac tantum abest ut damnari debeant propter libidinis adhaerens malum, ut de hoc ipso malo quo nisi ratio nihil uti rectè potest, plurimum etiam faciāt boni. Ad procreandam enim prolem sacri Baptismi lauacro regenerandam, à sanctis coniugibus maritalis illa diuinitus instituta congressio suscipitur: sicuti sanè & propter eam causam fieri debere matrimoniales olim inter Romanos tabulæ decreuerunt. Quæ tamen propter corpus mortis huius quod nondum est resurrectione renouatum, sine erubescendo quodam motu peragi non possit; per se ipsam tamen & suapte natura bona est, nec culpæ quicquam ex illo motu contrahit, quando ad illius boni quod diximus tantummodo finem, ratione domināte, non prævalente concupiscentia

1. *Timoth. 5.*

tia carnis, ordinatur. Sicut igitur cum quispiam torto
 aut alioqui vitiato pede quò vult peruenit claudican-
 do, nec propter claudicationis malum mala est ipsa
 peruentio, nec propter bonum peruentio est lau-
 danda claudicatio: ita nec propter libidinis malum
 nuptias condemnare, nec propter nuptiarum bonum
 libidinem laudare debemus. verùm quòd is modò est
 rerum status, eaque mortaliù conditio, vt simul agan-
 tur concubitus & libido, tanquam peruentio & clau-
 dicatio, neque facilè aliter quàm in statu hoc suo ab
 hominibus natura humana concipitur, perinde atque
 si nemo progredi vitus esset nisi qui claudicaret: eo fit
 vt cum libido reprehenditur, etiam nuptialis concu-
 bitus licitus & honestus reprehendi putetur, ab iis qui
 nolunt discernere ista vel nesciunt. Quo in numero
 fuère Pelagiani, à quibus Orthodoxi, & originalis
 assertione peccati, Catholicæ fidei propugnatores, Ma-
 nichæi per calumniam dicebantur: propterea quòd
 iudicarent vel certè fingerent necesse esse, vt ab iis na-
 tura hominis tanquam mala damnaretur, à quibus ea
 dicerentur esse mala, cum quibus & nascerentur om-
 nes, & crescerent, quæque tanta inhærescerent firmi-
 tate, vt neque lumina excuti possent contentione vir-
 tutis. Sed sicuti bonus est per seipsum intellectus, etsi
 in nemine fortassis vel studiosissimo, careat ignorantia
 veri: & bona suapte natura voluntas siue appetendi
 facultas, etiamsi quantumlibet expedire se conetur,
 non sit expers concupiscentiæ: ita omnino bonus est
 per seipsum concubitus cõingalis, nec ad eius culpam
 vituperationemq. pertinet libidinis vitium, quamuis
 eo iam carere non possit. Si autem peccato non esset
 generis nostri dehonestata natura, carerent profuseo
 morbo nuptiæ. Cur enim morbum non appellem, ex
 quo nõ valemus vt volumus? Libido pudenda, inquit
 Augustinus, non moueat membra, nisi quando volu-
 mus,

*Libro 2. de
 nupt. & con-
 cupisc. cap. 23.*

nus,

mus, & non est morbus. hoc igitur morbo nuptiæ in summa Paradisi sanitate & integritate, nullo modo laborassent: sed sicut ad ambulandum pedes, ad operandum manus, linguam ad loquendum, nunc & in sua corruptione libera ratio mouet: ita tunc quoque genitalia membra non libidinis æstus, sed voluntatis motus mouisset. Quod si qui propterea non putent esse credendum, quia tantæ modò puritatis exemplum rebus in humanis exstare nullum videatur; non credant eisdem oportet, virum illum qui primus omnium fuerat non de viro, sed de luto procreatum, & ei feminam de latere dormientis excitatam. Quid enim horum iam simile? Sed sicuti hæc facta sine exemplo credunt, qui diuinis literis narrantibus asseruntur: ita illi quoque rei fidem ab his conciliare debet, quod scriptum est de generis nostri principibus, Erant ambo nudi, & tamen non confundebantur.

CAPVT X.

Hæc quoque in parte diminutum esse hominis principatum quòd ei nec elementa mundi, vt velit seruiant: sed quoadque etiam vsque ad interitum dominantur.

TERTIVM est amissi principatus argumentum, quòd nec ipsa quidem elementa mundi huiusmodi, ad quam diuinitus instituta sunt, exhibeant homini per omnia seruitutem. Etenim creatus fuerat homo, condito iam orbe; non vt quasi vilissimus vltimum in locum videretur esse reiectus: verùm vt tanquam princeps ac dominus præparatū sibi in regnum ac domicilium introduceretur: vbi subseruirèt ad nutum vniuersa, & subiecta quæque res promptissime suos vsus cū expeterentur exhibens, congruum præberet domino pro suæ naturæ gradu famulatum. Faciamus, ait Deus, hominem ad imaginem & similitudinem nostram, & præsit piscibus maris, & volatilibus